

**Noteert u alvast de volgende data van de komende bijeenkomsten:
13-11-2021, 08-01-2022 en 12-02-2022
Nadere informatie op de volgende pagina's.**

het leven zit

vol verhalen

Gezicht op de Rotterdamse haven 1876

James Webb (1825-1895)

Rotterdam: van kleine handelsstad tot grootste haven van de wereld

Inhoudsopgave

Van de redactie	50
Van de voorzitter	51
Programma	52
Mr. Johan Kievit Pensionaris van Rotterdam	52
Volkstelling Zuid-Holland 1879;1889 en 1899.....	56
Wat is een Erfknecht ?.....	57
Wie wat bewaart, die heeft wat.....	60
Conny's Column 37.....	62
Colofon	63

Van de redactie

Zoals u toegezegd hieronder de link naar het document over de “stadspoorten van Rotterdam”.

<https://ngv-rotterdam.nl/wp-content/uploads/2021/11/De-Stadspoorten-van-Rotterdam.pdf>

Op veler verzoek worden de afbeeldingen in de digitale versie van 1340 in kleur afgebeeld. In die per post worden verstuurd is dit niet mogelijk dit i.v.m. de kosten, deze blijft met zwart/witte afbeeldingen.

De roots van Kevin Felter, de link naar kind in Indië hieronder.

<https://www.youtube.com/watch?v=7auAvIFlydU>

Het is nog niet zover, maar wij van het bestuur wensen de leden alvast fijne feestdagen en een prettig jaarwisseling en hopen u volgend jaar weer te kunnen ontmoeten.

Kopijdatum voor de Lente editie 2022 van 1340 is: 15 februari 2022

Redactie: Conny van den Eijnden

Rob Voogt (fotografie)

Regina Philip

Rob Lambermon (eindredactie en samenstelling)

[Rob Lambermon, Bestuurslid]

Van de voorzitter

Afgelopen maand bezocht ik de bijeenkomst van het 75 jarige jubileum van onze zustervereniging de Hollandse Genealogische Vereniging. De afsluitende lezing werd gehouden door Dr. Arjan Nobel, docent geschiedenis aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. De titel van deze lezing was "De toekomst van de genealogie". Het bleek voor mij een eye-opener. Al jaren moeten we helaas constateren dat bij de NGV en de meeste andere genealogische organisaties het aantal leden afneemt. Belangrijkste oorzaak is dat veel oude leden overlijden en dat de aanwas van de groep van onder de vijftig gering is. Toch zag de spreker nog toekomst voor de genealogische verenigingen. Zijn eigen studenten zijn, soms zelfs in hoge mate geïnteresseerd in hun voorgeslacht. Die interesse neemt bij een belangrijk deel af wanneer ze worden geconfronteerd met zorg opgestelde kwartierstaten en genealogieën zoals deze in de gevestigde bladen worden gepubliceerd, Deze nieuwe groep boeit het weinig of een voorouder nu op 13 of 31 januari 1760 is gedoopt. Dit volgens hen niets bijdragen aan de kwaliteit van het onderzoek. Maar het moet toch kloppen zult u zeggen. En al vele jaren worden artikelen soms jaren later nog voorzien van aanvullingen en correcties. De auteur is niet blij, de consument nog minder. Nee deze nieuwe groep gaat vooral voor de verhalen rondom hun voorouders, verkregen uit oral history, internetbronnen en genealogie in combinatie een streekgeschiedenis en sociale geschiedenis om zo een beeld te krijgen was hun voorouders bewoog.

Hier haakte ik persoonlijk even af. Als genealoog van the old school hecht ik wel degelijk aan kwaliteit en een goede bronvermelding die het wetenschappelijk gehalte van het onderzoek ondersteunt. Is verdere popularisering van onze bezigheid wel wenselijk? Hoe zullen wij onze oude leden die net als ik het oude ambacht willen behouden en moet wat wij als een hoog niveau ervaren alles laten zoals het is? Om niet over enkele decennia de deuren te moeten sluiten zullen we toch naar een compromis moeten zoeken door middel van een twee sporenbeleid. Zo kunnen mogelijk compromissen worden bereikt en kunnen de genealogische verenigingen nog jarenlang bloeien. Het is nog maar een kleine twintig jaar geleden dat serieuze genealogen, inclusief mijzelf, zich ernstige zorgen maakten over de groei van het internet. We spraken schande over het ontbreken van bronvermeldingen, dat het bol stond van de fouten en dat er veel onzin werd verkocht door veel knippen en plakken, Toch moet ik nu toegeven dat het voor een groot deel wel meevalt. De tijd heeft veel critici een toontje lager doen zingen en doen beseffen dat je ook veel achter de eigen computer kunt vinden zonder allerlei archieven te raadplegen. Dit archiefonderzoek blijft natuurlijk noodzakelijk voor een gedegen publicatie. Het computeronderzoek is volwassen geworden maar blijf het wel kritisch beschouwen om het naar waarde te kunnen inschatten. Een voorbeeld hiervan is de binnenkort op line komen van alle BS en DTB van Frankrijk vanaf 1650, een mooie dienst van My Heritage. Nee, de NGV en haar andere zusterverenigingen zijn nog lang niet

dood, maar zullen zich moeten beraden op de consument van de toekomst. We hopen dat ook u het belang zult inzien van een twee sporenbeleid en kunt blijven genieten van onze lezingen en kennisoverdracht in een gezellige en prettige sfeer. Tenslotte wijs ik u op onze nieuwe afdelingswebsite die is gemaakt. Veel basisgegevens zijn er al opgezet en we hopen dat deze verder mag groeien. Veel dank zijn we verschuldigd aan onze secretaris en webmaster Regina Philip die veel werk heeft verzet.

[Roelof Vennik, Voorzitter]

Programma

Programma herfst 2021,lente 2022

- 13 november** Een lezing over kadastraal onderzoek door Arnout van Erp
- 08 januari** Over het zilversmedengeslacht Van Geelen. Ze kwamen begin 17de eeuw uit Ronse in Vlaanderen, via Schoonhoven naar Gouda, verder in Schoonhoven als zilversmeden, daarna een tak naar Schagen (NH) die nog altijd in g&z 'doet'. Een mix van mensen, hun producten, en genealogische theorie. Door Rene Kappers
- 12 februari** Nog niet bekend

De locatie waar onze bijeenkomsten worden gehouden is:

BuurtKamer de Vijverhoek, Lage Vijver 2, 2923 TK Krimpen aan den IJssel.

De inloop is vanaf 13:00 uur, het programma begint om 13:30 uur.

Mr. JOHAN KIEVIT,

SAMENZWEERDER, FRAUDEUR EN PENSIONARIS VAN DE STAD ROTTERDAM

De stedelijke pensionaris of advocaat was de voornaamste adviseur in een stad en werd aangesteld voor de vroedschap. Zijn taak was het adviseren van het bestuur van een stad of gewest in juridische aangelegenheden.

Hij hield het toezicht op de door de stad gevoerde processen en trad op als woordvoerder in de gewestelijke Statenvergaderingen. Processen over tolrechten en andere privileges vielen onder zijn verantwoordelijkheid. Daarnaast had hij het toezicht

op de secretarie en de stedelijke financiën.

De pensionaris had grote invloed op het stedelijk bestuursapparaat gedurende soms een langere periode. De pensionaris was een stabiele factor doordat hij in vaste dienst van de stad was in tegenstelling tot de regenten. Een nadeel was dat de bestuurlijke en ambtelijke aspecten van zijn takenpakket vaak niet duidelijk waren gescheiden.

Pensionaris Johan Kievit werd in 1627 geboren als zoon van Nicolaas Kievit en Diewertje Pauw.

Dit echtpaar trouwde in Rotterdam op 20 oktober 1624.

Zijn moeder overleed jong en zijn vader hertrouwde op 11 november 1635 in Rotterdam met Cornelia Welhoucx. Twee jaar later in 1637 gaat Johan aan de universiteit van Leiden rechten studeren. Vader Nicolaas is koopman van beroep en is een vermogend man. Dit blijkt uit het feit dat hij op 15 september 1631 van de vice-admiraal Jasper Liefhebber een huis aan de Zuidzijde van het Haringvliet koopt voor het toen forse bedrag van 7000 gulden.

Johan gaat op 27 april 1653 in Rotterdam in ondertrouw en trouwt 15 mei van dat jaar in 's- Gravenhage met de tien jaar jongere Alida Tromp, een dochter van de zeeheld lt-admiraal Maerten Harpertsz Tromp en Aeltgen Jacobsdr Arckenbout, en zij is een zuster van lt-admiraal Cornelis Tromp. Zijn schoonvader Maerten Harpertsz Tromp sneuvelde hetzelfde jaar op 10 augustus 1653 tegen de Engelsen in de Slag bij Ter Heijde.

Uit het huwelijk van Johan en Alida worden tussen 1654 en 1673 acht kinderen geboren.

Het tweede kind uit het huwelijk, Debora (Dieuwertje) trouwt met Johan Cornelisz Speelman, de zoon van Cornelis Jansz Speelman, de gouverneur-generaal van Indië,

In 1653 is hij advocaat aan het Hof van Holland en in 1659 vroedschap te Rotterdam. Boonheer 1660,1662, thesaurier 1660-1661 en weesmeester 1663 en 1664 benoemd tot schepen in Rotterdam, bewindhebber van de kamer Rotterdam van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (1664-1666). Ook is hij in 1664 burgemeester van Rotterdam en gedeputeerde ter dagvaart 1660, 1663 en 1664.

In augustus 1666 vlucht Johan Kievit naar Engeland nadat hij in het geheim met de Engelsen had onderhandeld over de restauratie van het huis van Oranje als stadhouders van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Over Kievit is dan de doodstraf uitgesproken met verbeurdverklaring van zijn goederen. Ook zou hij het moordplan op raadspensionaris Johan de Witt hebben bedacht. Dit zorgde ervoor dat hij bij verstek ter dood werd veroordeeld.

In deze tijd schreef hij ook een vlugschrift waarin de dapperheid van zijn zwager lt-admiraal Cornelis Tromp werd bezongen en het lafhartige gedrag van de opperbevelhebber Michiel de Ruyter werd uitgemeten. De waarheid was natuurlijk geheel anders en dit alles is niets meer dan een uitvloeisel van de strijd tussen Orangisten en de Staatsgezinden. De families Kievit en Tromp behoorden tot de Oranje partij terwijl Michiel de Ruyter de kant van

de Staatsgezinden was toegedaan. De goede band met de familie Tromp blijkt ook uit het feit dat telgen uit de familie Tromp als getuigen optraden bij de doop van een aantal kinderen van Johan en Alida.

Bij de doop van hun laatste kind Carolus op 18 oktober 1673 traden Cornelis Tromp, Harpert Tromp, Anna Maria Tromp en zijn eigen dochter Debora (geboren 1655) als getuigen op.

gedurende zijn verblijf in Engeland is Johan Kievit onderhouden door koning Karel II van Engeland die hem in de adelstand verhef met de titel van baronet.

De Engelse koning schrijft al in 1672 kort voor het uitbreken van de oorlog aan de Rotterdamse vroedschap de legitieme zoon van stadhouder Willem II (n.b. Willem III) te steunen.

Wanneer de gebroeders de Witt zijn vermoord door het gepeupel mede gesteund door Kievit en Tromp verzoekt Willem III, de nieuwe stadhouder, het Hof de veroordeling van Kievit nietig te verklaren en hem de toegang tot de Rotterdamse vroedschap te verlenen.

Begin september verklaart Johan Kievit zich genegen niet tegenstaande de bekommerlijke tijden het ambt van pensionaris aan te nemen.

Op 14 september 1672 werd hij met dank voor de steun aan Willem III benoemd tot pensionaris van Rotterdam. Hij gaat er financieel op vooruit met een tractement van 2.200 gulden per jaar en 700 gulden voor de huur van een huis met daarboven nog 24 stuivers voor een knecht en prestatiegeld voor het bijwonen van vergaderingen.

Johan heeft een grote liefde voor geld. Enkele maanden daarna biedt Johan al weer zijn ontslag aan als pensionaris. Hij neemt in 1673 het ambt van advocaat fiscaal bij de admiraliteit van de Maze aan. Hij is daarmee mede verantwoordelijk voor de staat waarin de vloot zich bevind.

Financieel gaat het hem voor de wind wanneer hij in 1678 land huurt waarop het slot Honingen had gestaan en laat er een speelhuis op zetten.

Wanneer hij in 1685 in hechtenis zit betaald zijn dochter Debora een bedrag van 20.000 gulden om hem uit de gevangenis te krijgen. Een astronomisch bedrag voor die tijd dat gelijk stond aan het jaarsalaris van 40 predikanten.

In de functie bij de admiraliteit heeft hij zich schuldig gemaakt aan financiële malversaties en is in 1689 voor eeuwig verbannen uit de Republiek. Hij met het viervoudige van dat wat hij zich onrechtmatig heeft toegeëigend voor zover mogelijk op zijn goederen zal worden verhaald.

In 1692 sterft hij, waar is mij niet bekend, Alida zijn vrouw volgt hem in Rotterdam op 12 maart 1701.

PENSIONARISSEN VAN ROTTERDAM

Tussen 1508 en 1795 kent Rotterdam 28 pensionarissen waarvan naast de bekende Hugo de Groot, Johan van Oldenbarnevelt, Isaac van Hoornbeeck en Gijsbert van Hogendorp het ambt van raadspensionaris van Holland zullen vervullen. Tussen 1619 en 1634 is de functie van pensionaris in Rotterdam vacant.

IJsbrant Pietersz

1508-1526

Joost Jansz Spyeoord	1526-1543
Direk Pel	1543-1549
Roelant van Schapesteyn	1549-1559
Matthijs Jansz Back	1559-1565
Hugo Huysen van de Goes	1565-1572
Gerard Doedesz	1572-1575
Adriaen W. van de Chys	1575-1576
Johan van Oldenbarnevelt	1576-1586
Elias van Oldenbarnevelt	1586-1612
Hugo de Groot	1613-1619
Simon de Beaumont	1634-1649
Johan Moons	1649-1655
Gijsbert Rudolphi van Nideck	1656-1669
Pieter de Groot	1670-1672
Johan Kievit	1672-1673
Samuel Beyer	1673-1692
Isaac van Hoornbeek	1692-1720
Cornelis de Jonge van Ellemeet	1707-1720
Cornelis Boey	1720-1736
Lambert van Neck	1736-1746
Abraham van Ruster	1746-1748
Nicolaus Montauban	1748-1753
Gerard Meerman	1748-1766
Thomas Hoog	1766-1768
Herman Nederburgh	1769-1788
Gijsbert Karel van Hogendorp	1788-1795

Literatuur:

Album Studiosorum Academiae Lugduno Batavae

Aa, van der, Biografisch Woordenboek der Nederlandendl. 10 1862

Engelbrechts E.A, Bronnen van de Geschiedenis van Rotterdam.

Melles, J., Ministers aan de Maas, Rotterdamse Stadspensionarissen 1962

Volkstelling Zuid-Holland 1879; 1889 en 1899

Als iemand belangstelling heeft voor een complete volkstelling van Zuid-Holland over de jaren 1879 en/of 1899, moet men contact opnemen met Leonard van Kessel, bestuurslid NGV-Rotterdam: het e-mailadres is leonard-vankessel@gmail.com

Bij belangstelling behoort men wel het jaartal/de jaartallen op te geven.

Het document is in MS-Excel-formaat en beslaat bijna 2400 records (regels).

Hieronder een voorbeeld van het document; de eerste image is het linker gedeelte van het document uit het jaar 1879; de tweede image is het rechter gedeelte van het document eveneens uit het jaar 1879. De kolom- en telling-indeling van 1899 is enigszins anders ingedeeld

1	Provincie Zuidholland Eerste gedeelte						
2							
3	Plaatselijke indeling						
4							
5							
6	Gemeenten	Water-, Veen-, Hoogheemraadschap, Polderdistrict, etc.	Plaats (naam dorp, buurtschap, gehucht, etc.)	Wijk (letter, [Romeins] cijfer, Noord, Oost, etc.)	Onderdeel van plaats (naam wijk, buurtschap, gehucht, polder)	Woningtype (scheiden, tehuizen, etc.)	Kom, Buiten de kom, (tijdelijk aanwezige) Schepen, Personen zonder vaste verblijfplaats
7	8	9	10	11	12	13	14
13	Aar (Ter)	Hoogheemraadschap Rijnland	Langeraar	Wijk A		Roomsche Catholieke Armhuis	Geene kom
14	Aar (Ter)	Hoogheemraadschap Rijnland	Langeraar	Wijk A		Overige huizen	Geene kom
15	Aar (Ter)	Hoogheemraadschap Rijnland		Wijk B	Kerkbuurt		Geene kom
16	Aar (Ter)	Hoogheemraadschap Rijnland		Wijk B	Kerkbuurt	Schepen	Geene kom
17	Aar (Ter)	Hoogheemraadschap Rijnland	Korteraar	Wijk C			Geene kom
18	Aar (Ter)	Hoogheemraadschap Rijnland		Wijk C	Vrijhoeven		Geene kom Totaal voor de woningen in de gemeente
19	Aar (Ter)						
20	Aarlanderveen	Hoogheemraadschap Rijnland		Wijk I	Noordeinde		1e kom
21	Aarlanderveen	Hoogheemraadschap Rijnland		Wijk II	Zuideinde		1e kom
22	Aarlanderveen	Hoogheemraadschap Rijnland		Wijk III	Zuideinde Lage zijde of		2e kom

Woningen in de gemeente				Tijdelijk aanwezige schepen	Bevolking						Tijdelijk aanwezig	Telling	Tabel	Pagina links	Pagina rechts	Provincie	Image nr		
Woonhuizen					Bij de telling aanwezig			Totaal											
Bewoond	Onbewoond	In aanbouw	Bewoonde schepen		M		V		M									V	
					M	V	M	V	M	V									
1				11	5			11	5			VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
170	4			341	375	7	12	348	387	4	3	VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
168	2			396	396	13	7	409	403	9	4	VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
			1			2	1	2	1			VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
124	1			285	286	8	3	293	289	3	4	VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
2				3	5			3	5			VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
465	7	0	1	0	1036	1067	30	23	1066	1090	16	11	VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172	
25				58	56		1	58	57	2	2	VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
61	1			134	127	4	3	138	130	10	5	VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		
30	3			61	65		3	61	68	1		VT 1	1879_08_H	2	3	ZH	35_0172		

[Leonard van Kessel, Bestuurslid]

Wat is een erknecht?

Het onbekende beroep van Arij Voogt

Ik ben al een lange tijd bezig met de genealogie van het geslacht Voogt. Mijn overgrootvader is Arij Voogt, geboren in Hoogvliet op 24 juli 1863, in een huis aan de Dorpsstraat, en overleden te Hoogvliet (gem. Rotterdam), in zijn huis aan de Jan de Raadtkade nr. 2, op 25 juli 1934, net na de annexatie van het dorp Hoogvliet door de grote stad Rotterdam in mei van dat jaar. Hij overleed ten gevolge van een ongeluk. Hij schijnt met zijn fiets te zijn uitgegleden en heeft daarna waarschijnlijk een paar dagen in coma gelegen. Hij werd begraven op de Oude begraafplaats aan de Achterweg. Arij was een zoon van Gerbrand Voogt en Suzanna Konijnenburg en huwde op 25 mei 1888 te Hoogvliet met Bastiaantje Voogt, geboren Hoogvliet 10 mei 1861 dochter van Pleun Voogt en Leentje Barendrecht. Bastiaantje overleed in het kraambed te Hoogvliet op 17 februari 1888. Uit dit eerste huwelijk werden acht kinderen geboren waarvan een tweeling jong overleed. Na het overlijden van Bastiaantje hertrouwde Arij op 1 juli 1904 met de op 16 november 1881 geboren Aagje Johanna Reijerkerk. Ze was een dochter van

Jan Reijkerkerk en Jacoba Maaskant en overleed in het Coolsingelziekenhuis te Rotterdam op 14 mei 1935. Ook uit dit huwelijk werden acht kinderen geboren waarvan het tweede kind mijn grootvader Jan Voogt was. Mijn opa Jan werd geboren te Hoogvliet op 7 november 1906 en overleed in het Ikazia ziekenhuis te Rotterdam op 15 februari 1982.

In het bevolkingsregister in het Rotterdamse stadsarchief staan bij hem oorspronkelijk het beroep visser vermeld. Dat is doorgehaald en er is met potlood 'erfknecht' boven geschreven. Op zijn gezinskaart staan nog de beroepen zalmvisser en magazijnmeester vermeld. Ik had er verder nog niets mee gedaan toen Hans van der Boom, van Historisch Hoogvliet, me vroeg: "Wat zou een erknecht zijn? Zou je daar niet eens iets over kunnen schrijven?" Ja, wat een erknecht was, dat zou ik ook wel willen weten. Had het met de visserij te maken? Of had het te maken met het erf van een boerderij? Of misschien iets met de kerk of zondagsschool waarvan hij bestuurslid was en les gaf? Mogelijkheden te over dus. Ik heb uiteraard eerst gezocht op internet. Google vroeg me dan echter direct: "Bedoelt u erfrecht?" Nee, dat bedoelde ik niet en de zoekresultaten waren dusdanig dat die manier niet erg aantrekkelijk was. Uiteindelijk kwam wel naar voren dat een erknecht een knecht kon zijn die geërfd wordt, een eeuwige knecht dus, wiens dienstverband overging naar een opvolgende eigenaar van het land dat door hem werd bewerkt. Dat leek echter niet erg toepasselijk voor Arij Voogt, die ik nergens als landarbeider had aangetroffen. Vervolgens zocht ik in de kranten database van Delpher. Ik vond er een advertentie en twee artikelen.

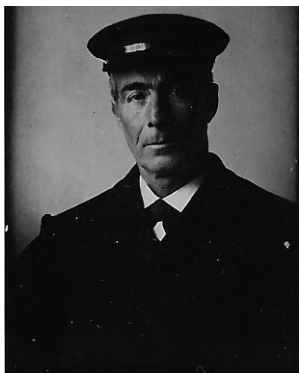
In de advertentie d.d. 26 oktober 1926 in de Nieuwe Haarlemsche Courant stond: "Gevraagd Magazijn Erfknecht, pl.m. 18 jaar. Nette, sterke jongen gevraagd, goed met steen enz., kunnende omgaan, voor bouwmaterialenzaak." Dat bracht me niet veel verder. De twee artikelen stonden in de krant Het Vaderland van 13 juni 1927, wel ongeveer uit de juiste periode dus. Uit het artikel bleek dat een erknecht in Scheveningen en Den Haag iemand betrof die de haring uitpakt, in de week zet en schoonmaakt: "Toen de bestelling van 1.000 schoongemaakte haringen kwam, liet de erknecht plotseling zijn patroon in de steek. Bovendien bleek, dat hij de haring niet geweekt had." Dan mogen we er dus vanuit gaan dat het te maken heeft met visserij. Volgens dit artikel echter met haring en zeevisserij en de zeevisserij ging op Hoogvliet al eind achttiende eeuw teloor. Wel speelde het naburige Pernis nog een behoorlijk rol in de zeevisserij tot het begin van de twintigste eeuw, maar ja, Arij woonde op Hoogvliet en niet in Pernis.

Op Hoogvliet was er wel de zalmzegenvisserij Klein Profijt II, gevestigd aan

de Visserijkade, op een nu verdwenen stuk dijk net ten zuiden van de in 1903-1904 gebouwde Spijkenisserbrug. Het is aannemelijk dat Arij op de zalmvisserij werkzaam was. Ook zijn vader Gerbrand (1833), die aan de Zuidzij woonde, en overgrootvader Arij (1798) waren visser. De visserij van Hoogvliet werkte met een zegen, een staand net dat werd uitgevaren met een bootje en werd binnengehaald met een spil die door een ezel of paard werd rondgedraaid. Het kan echter ook zijn dat Arij zelfstandig de visserij beoefende met een zalmschouw. Tenslotte is het ook nog mogelijk dat de te Hoogvliet wonende Arij werkzaam was te Pernis, waar wel zeevis, zoals haring, schol, tong en kabeljauw aan wal werd gebracht. De gevangen zalmen werden weliswaar natuurlijk wel schoongemaakt maar immers niet ingelegd of in een (houten) ton vervoerd. Zij werden als hele vis naar de markt bij het Kralingse Veer gebracht en daar verkocht. Kralingse Veer had in die tijd de grootste zalmafslag van Nederland; genaamd het Zalmhuis. Eind negentiende eeuw verminderden de vangsten sterk, ook op de Oude Maas. Volgens het Algemeen Handelsblad werden er eind december 1889 nog 140 zalmen in een week aangevoerd. Ze werden verkocht voor 4 gulden per kilo. De zalm raakte in de verdrukking door de normalisatie (kanaliseren) van de Rijn, de overbevissing en in mindere mate ook door de toenemende watervervuiling. De vis verdween tenslotte geheel uit de Oude en Nieuwe Maas. In 1955 werd het gebouw van de visafslag gesloopt.

Het fijne weet ik er dus nog steeds niet van. Zeker is wel dat er op internet en elders niet veel te vinden is over het beroep van erfknecht. Misschien dat er onder de lezers nog iemand is die een goede tip heeft?

[Rob Voogt, Lid]

Arij Voogt

Aagje Johanna Reijkerker

WIE WAT BEWAART, DIE HEEFT WAT

Via mijn schoonzus ontving ik een doos waarin belangrijke aanvullingen voor het familiearchief Wagner-Reesink zaten.

Het betreft hier vooral stukken van mijn schoonmoeder Hendrika Johanna Wagner-Reesink (1907-1994). Dit soort vondsten bevatten vaak uniek materiaal met gegevens die vaak nergens anders te vinden zijn. Interessant is vooral de correspondentie met prinses en later koningin Juliana.

Deze gegevens zijn naar mijn weten nooit gebruikt in een publicatie.

Hendrika Johanna Reesink werd geboren in Zutphen op 9 oktober 1907 als dochter van Carel Albert Reesink en Elisabeth Johanna Tijl. Haar vader was firmant van het handelshuis Reesink dat uitgroeide tot een aanzienlijk bedrijf. Carel Albert had echter een sociaal hart wat niet strookte met dat van zijn broer waarna Carel Albert zich terugtrok uit het bedrijf en de leiding overliet aan zijn broer.

Uit het eerste huwelijk Elisabeth Tijl werden 5 dochters geboren. Elisabeth Tijl overleed te Zutphen in 1915 en Carel bleef achter met zijn dochters. Hij besloot te hertrouwen en deed dit in 1916 met de dochter van een Duitse zakenrelatie, Kitty Lina Has, een huwelijk waaruit nog een zoon en twee dochters werden geboren en waarvan een dochter binnen een dag overleed.

Hendrika Johanna (Riek) ging naar het gymnasium, waarna zij 1 ½ jaar in het Engelse Woodbridge ging studeren. Vervolgens startte ze een studie theologie aan de universiteit van Leiden.

Tijdens haar studie ontmoette ze haar latere echtgenoot de zeven jaar oudere Anton Philip Wagner, een jurist die later theologie ging studeren.

Tijdens haar studie ontmoette ze prinses Juliana die van 1927 tot 1930 in Leiden studeerde.

1. 3 juli 1930 citaat brief:

Lieve Riek,

Heel hartelijk bedankt voor je felicitaties met 't doctorschap. Je begrijpt dat ik gewoon perplex was toen ik het hoorde. Maar blijkbaar heeft de senaat me niet van 't Leidse toneel willen laten verdwijnen zonder graad, waar 't er immers langs den normalen weg geen bereiken kon. Nu ik van de schrik wat bekomen ben, vind ik het natuurlijk ongelooflijk leuk.

(naar aanleiding van het verlenen van het ere doctoraat van prinses Juliana ontstond enige reuring.

Zo ontbrak het haar aan een diploma van de middelbare school en werd de universiteit een gebrek aan eerbied voor de wetenschap verweten door een twintigjarige deze hoge titel te verlenen. Zelfs haar grootmoeder Emma had zo haar twijfels.

2. briefkaart vanuit Noorwegen 19 juli 1930

Aan Mejuffrouw H.J. Reesink, theol.cand. "Ruimzicht" Brummen.

Even een hartelijke gelukwensch met je examen vanuit deze verre streken. Waren de proffen nogal lief? Wat moet het toch een zaligheid zijn om door een examen te komen.

Met hartelijke groet, Julia van Oranje.

3. Een aantal groepsfoto's van vrouwelijke studentes met ook prinses Juliana.
4. Bedankkaartjes met foto's voor de gelukwensen bij de geboorten van de prinsessen Beatrix en Irene 1938/1939, gedrukt .
5. Kaartje Soestdijk , 18 september 1948
Beste Riek, Je hartelijke brief en warm medeleven hebben mij echt goed gedaan. Ik was er erg blij mee. Heel veel groeten Julia. De tekst van de brief is mij onbekend, maar zal verband hebben gehouden met de geboorte van prinses Marijke (Christina) en haar oogafwijking. Verdere ontwikkelingen hebben geleid tot de z.g. Greet Hofmansaffaire.
6. Brief secretaris H.M. de koningin n.a.v. De kersttoespraak 1975 geda teerd 02 januari 1976. Of er meer contact is gebleven tussen koningin Juliana en mijn schoonmoeder is mij onbekend. Ik kan slechts uitgaan van de mij bekende correspondentie. Wel weet ik dat haar halfzus Else van Heuven-Reesink ook vriendschappelijke banden met haar onderhield. Juliana kwam regelmatig op haar theekransjes waar ze door de achterdeur naar binnen kwam.

Hendrika Johanna Reesink trouwde in 1930 met Anton Philip Wagner die o.a. predikant in Bathmen was. Het was een gelukkig huwelijk waaruit 7 kinderen werden geboren waarvan 1 nog dezelfde dag is overleden. Zelf trouwde ik in 1994 met haar jongste dochter.

Nadat haar man in 1952 plotseling was overleden vertrok ze met haar kinderen naar Rotterdam-Hillegersberg. Waar ze een huis aan de Molenlaan 187 kocht, Ze gaf nog jarenlang godsdienstles. Na in 1965 naar Eefde te zijn verhuisd overleed ze op 4 januari 1994 in Zwolle.

Verdere literatuur:

Gens Nostra 1962 nrs. 4 en 5

Inventaris van het archief v.d. Familie Reesink (1777-2004) Erfgoedcentrum Zutphen nr.450

Familiearchief Wagner Reesink

Hans Ellenbroek – Van Smederij tot Handelshuis

[Roelof Vennik, voorzitter]

CONNYS COLUMN 37

Is het u ook weleens opgevallen, dat...
...dat je op latere leeftijd nadenkt over je leven als tiener en hoe groot je wereld toen was (of niet was).

Deze vraag kwam bij me naar boven, tijdens een gesprek met een neef en een achterneef.

Alle drie geboren in Halsteren en onze jeugd daar doorgebracht.

We zochten naar de boerderij waar een van onze voormoeders gewoon moest hebben in Halsteren.

Het gebied heet/heette toen Noordgeest, gelegen ten noorden van Bergen op Zoom dus ten zuiden van Halsteren.

Al zoekende op oude landkaarten, zagen we enkele huisjes gelegen tussen de bossen en heide ingetekend. Maar WAAR woonde zij dan?

Ik herinnerde mezelf wel zinnen, uitgesproken door familieleden uit Ossendrecht.

“Ja, dan gingen we naar opa en oma en de boerderij waar moeder opgegroeid was.”

“In de verte zagen we dan de molenwieken verschijnen en wisten we dat we er bijna waren...”

In Halsteren staat er anno 2021 EEN grote molen, vlakbij Intratuin Halsteren. Waar lag de link?

Mijn neef gaf toe dat hij tijdens zijn jeugd nooit in die buurt kwam, zijn aandacht werd getrokken door leemaftgravingen in de buurt van het oude gemeentehuis.

Achterneef en ik fietsten vroeger wel door dat gebied, het gebied langs Fort de Roovere en de Fort Pincenweg. ‘Dat kan toch niet waar zijn? Bedacht ik me ineens.

In mijn jeugd fietste ik dan voorbij een wegwijzende boerderij en veel rommel erom heen op het erf. ‘Wat een bende’, dacht ik vaak.

Bij navraag bleek dit de juiste plaats te zijn, maar gelukkig zag toen alles er goed verzorgd uit.

Zie foto:

Wij kenden helaas tijdens onze jeugd “de puinhoop”.

Jammer voor de familie dat de nieuwe eigenaar er zo’n zootje van heeft gemaakt. Gelukkig hebben we nog een foto...

Wilt u de plek bezoeken? Dat kan. Ik heb ondertussen vernomen dat “alles” afgebroken en afgevoerd is...

[Conny van den Eijnden, bestuurslid]

Colofon

Het bestuur v.d. afdeling Rotterdam e.o. is als volgt samengesteld:

voorzitter:

Roelof Vennik, tel. 010 - 479 06 68
rkvennik@gmail.com

secretaris:

Regina Philip
secretaris-rtm@ngv.nl

penningmeester:

Nico Lambermon, tel 0181 - 61 15 86
penningmeester-rtm@ngv.nl

bestuurslid / programma-commissaris:

Conny van den Eijnden, tel. 06-23 77 53 84
evenementen-rtm@ngv.nl

bestuursleden:

Rob Lambermon
redactie-rtm@ngv.nl

Leonard van Kessel
leonard.vankessel@ngv.nl

De taken zijn als volgt verdeeld:

Redactie blad 1340: Conny van den Eijnden, Regina Philip,
Janneke van Andel en (foto's) Rob Voogt
e-mail: redactie-rtm@ngv.nl

Eindredactie blad 1340: Rob Lambermon

Ledenadministratie: Nico Lambermon

PR-zaken: Bestuur

Beheer website: Regina Philip

Beheer Facebook: Regina Philip

Afgevaardigden LV: Roelof Vennik en Conny van den Eijnden

Computerzaken: Regina Philip

Website NGV: <https://www.ngv.nl/>

Website NGV-RTM: <https://ngv-rotterdam.nl/>

Retouradres:
Sparrenstraat 7
3203 XP Spijkenisse

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

1340

is het jaar waarin op 7 juni Rotterdam stadsrechten werden verleend door graaf Willem IV, en tevens de naam van het afdelingsblad van de Afdeling Rotterdam en Omstreken van de Nederlandse Genealogische Vereniging.